

Preekschets Willibrordzondag 9 november 2014 over The Church Hoogfeest van de wijding van de kathedrale basiliek van de bisschop van Rome “St.-Jan van Lateranen”.

In de Liturgische boeken staat de eerste versie van de Willibrord-bijbelvertaling, ook in de in de zondagsmisboekjes van de Abdij van Berne en de Bronboekjes). Hier wordt de Nieuwe Bijbelvertaling gebruikt

DE SCHRIFTLEZINGEN

Ez. 47,1-2. 8. 9. 12

[1] Toen bracht de man mij terug naar de ingang van de tempel. Daar zag ik water onder de drempel van de tempel vandaan komen. Het stroomde naar het oosten, want de voorkant van de tempel lag op het oosten. Het water liep van onder de rechter buitenmuur van de tempel, ten zuiden van het altaar, naar beneden. [2] Hij nam mij door de noordpoort mee naar buiten en we liepen buitenom naar de oostelijke buitenpoort. Daar zag ik het water aan de rechterkant eruit sijpelen.

[8] Hij zei tegen mij: ‘Dit water stroomt door de oostelijke landstreek, dan naar beneden de Jordaanvallei in, en mondt uit in de Dode Zee. Wanneer het de zee in stroomt wordt het water daar zoet. [9] Het zal er wemelen van levende wezens, overal waar de rivier stroomt komt leven, er zal vis zijn in overvloed.* Als dit water in de Dode Zee aankomt wordt het water daar zoet; overal waar de rivier stroomt komt leven. [12] Aan de oevers van de rivier zullen allerlei vruchtbomen opkomen, waarvan de bladeren niet zullen verwelken en de vruchten niet zullen opraken; elke maand zullen ze vrucht dragen. Het water stroomt immers uit het heiligdom. De vruchten zullen eetbaar zijn en de bladeren geneeskrachtig.’

1 Kor 3,9b-11,16,17

[9b] U bent een bouwwerk van God.

[10] Overeenkomstig de taak die God mij uit genade heeft opgelegd, heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd, en anderen bouwen daarop voort. Laat ieder erop letten hoe hij bouwt, [11] want niemand kan een ander fundament leggen dan er al ligt – Jezus Christus zelf

[16] Weet u niet dat u een tempel van God bent en dat de Geest van God in uw midden woont? [17] Indien iemand Gods tempel vernietigt, zal God hem vernietigen, want Gods tempel is heilig – en die tempel bent u zelf.

Evangelie Johannes. 2, 13-22

[13] Kort voor Pesach, het Joodse paasfeest, reisde Jezus naar Jeruzalem. [14] Daar trof hij op het tempelplein de handelaars in runderen, schapen en duiven aan, en de geldwisselaars die daar altijd zaten. [15] Hij maakte een zweep van touw en joeg ze allemaal de tempel uit, met hun schapen en runderen. Hij smeed het geld van de wisselaars op de grond, gooide hun tafels omver [16] en riep tegen de duivenverkopers: ‘Weg ermee! Jullie maken een markt van het huis van mijn Vader!’ [17] Zijn leerlingen dachten aan wat er geschreven staat: ‘De hartstocht voor uw huis zal mij verteren.’ [18] Maar de Joden vroegen: ‘Met welk teken kunt u bewijzen dat u dit mag doen?’ [19] Jezus antwoordde hun: ‘Breek deze tempel maar af, en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen.’ [20] ‘Zesenzeventig jaar heeft de bouw van deze tempel geduurd,’ zeiden de Joden, ‘en u wilt hem in drie dagen weer opbouwen?’ [21] Maar hij sprak over de tempel van zijn lichaam. [22] Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd had.

KERK: 'n Weg te gaan

Over het thema van Willibrordzondag 2014

DE VIERING ZELF

Na de liturgische begroeting. Inleidend woord.

Het is Willibrordzondag. Al bijna 70 jaar wordt op de zondag na het Feest van bisschop Willibrord, verkondiger van ons geloof, aandacht gevraagd voor de kerk in ons land en worden we aangespoord ons op alle mogelijke manieren in te zetten voor de eenheid van de kerk. Allereerst door gebed, maar ook door studie en actie. Omdat in de Latijnse kerk op 9 november het

feest van de kerkwijding van de kathedraal van de bisschop van Rome gevierd wordt lezen we teksten waarin de tempel centraal staat. We horen dat er vanuit de tempel vruchtbaar water stroomt zodat er volop leven is. We horen dat alles wat er tot stand komt zijn duurzaamheid ontvangt door het fundament dat er al ligt: Jezus, de Christus, en dat we zelf tempel zijn. Leven we in het besef dat God in ons woont? Overdenken we dat een ogenblik..

Preek op het feest van de Wijding van de kathedrale basiliek "Sint Jan van Lateranen". Willibrordzondag 2014.

Lezing 1: Ez. 47,1-2, 8, 9, 12

Psalm 46

Lezing 2: 1 Kor 3,9b-11,16,17

Lezing 3: Evangelie Johannes. 2, 13-22

Exegese.

*Voor de basisuitleg (exegese) van de lezingen wordt verwezen naar
Het Werkboek Zondagsliturgie van Gooi & Sticht, Utrecht
De Liturgisch Handreiking van de abdij van Berne, Heeswijk.*

Preek

Laten we eerst en vooral kijken naar wat in de zojuist voorgelezen teksten naar voren komt en vergeten dat het vandaag Willibrordzondag is. Daarmee volgen we een goede raad van pater van Kilsdonk, die toekomstige priesters altijd voorhield: houd je zoveel mogelijk aan de lezing van de dag bij het maken van je preek. Probeer daarin gedachten of thema's te vinden die iets te zeggen hebben in de situatie waarin je hoorders zich bevinden. Anders loop je het gevaar dat je teksten gaat zoeken die ze graag willen horen. De preek wordt dan hoogstens een bevestiging of herhalen van wat er al gezegd is. Het evangelie wordt een vorm van over de bol aaien, het doet de hoorders goed, maar zij worden niet uitgedaagd en niet tot nadenken aangespoord.

Wat we zojuist hoorden is er misschien een mooi en eenvoudig voorbeeld van. Het is niet moeilijk om Jezus groot gelijk te geven als hij de handelaren de tempel uit drijft. Daar hebben wij als lezers en luisteraars weinig moeite mee. Het vraagt nauwelijks om uitleg....., denken we. Toch is dat een groot misverstand. Het verhaal van de tempelreiniging volgt op het verhaal van de bruiloft in Kana, dat eindigde met de woorden: "Dat was het eerste wonderteken dat Jezus deed. Zo toonde Hij zijn grootheid". (Joh.2,11).

Het tweede teken is de tempelreiniging. Jezus gebruikt woorden van de profeet Zacharia. Het zijn de laatste woorden uit het naar hem genoemde Bijbelboek. Daarin lezen we "Als die tijd (van het nieuwe Jeruzalem) aanbreekt, zullen er nooit meer veehandelaars zitten in de tempel van de Heer van de hemelse machten" (Zach.14,21b). Door die woorden te gebruiken stelt Jezus een tweede teken waarmee Hij laat zien dat er een andere tijd is aangebroken. In het nieuwe Jeruzalem zijn er geen tempels meer, en dus ook geen handelaars. Hij zegt dat Hij zelf de tempel is: "Breek deze tempel af en in drie dagen laat Ik hem herrijzen".

Wat een heerlijke tegenstrijdigheid! Reiniging van de tempel en tegelijk een relativering van de tempel. Jezus zal dat ook doen in het gesprek bij de put met de Samaritaanse vrouw. Hij stelt de tempel centraal en tegelijk relativeert hij hem. Hij zegt immers tegen haar: "Maar er komt een tijd, en die tijd is nu gekomen dat wie de Vader echt aanbidt, hem aanbidt in Geest en in waarheid". (Joh.4,23) Ook hier zegt Hij: niet de tempel maakt je gebed, maar jij. Jij bent de tempel. De tweede lezing, uit de eerste brief van Paulus aan de kerk van Korinte, sluit daar naadloos op

aan: "[16] Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont? [17] Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten. Want de tempel van God is heilig, en die tempel bent u". (1 Kor.3,16-17)

Want de tempel van God bent u! Wij zijn dus de tempel, wij zijn de kerk.

Jezus heeft niet de synagogen willen afbreken en zeker niet de tempel. Volgens Johannes de evangelist verbleef Jezus bijna altijd in Jeruzalem en Judea, met daarin centraal dat reusachtige tempelcomplex. Een regio die je kunt vergelijken met Rome en Mekka. Altijd pelgrims en bewoners die steeds herinnerd worden aan de aanwezigheid van het heiligdom. Logisch dat Jezus juist in het gebied waar je van alle kanten dat machtige tempelcomplex kon zien pleit voor zuiverheid, reinheid, openheid, consequente levensstijl. Het is ook goed te begrijpen dat de Joodse overheden daar niet van gediend zijn. Hun handel en goede naam gaat er aan als er zo gesproken wordt. Jezus houdt zijn mond echter niet. Hij blijft er op hameren dat het niet om de hoop stenen van de tempel gaat. Zij, de Joden zelf vormen de tempel, zijn de tempel. Dat zegt Jezus ook tot ons. De woorden die de huidige bisschop van Rome, paus Franciscus, ooit schreef lijken daar sterk op: "daarom heb ik priesters voorgesteld een garage te huren, een bereidwillige leek te zoeken en hem de taak te geven om daar een beetje bij de mensen te zijn, catechese te geven en zelfs de communie te brengen aan de zieken of aan anderen die deze willen ontvangen". Het gaat niet om een gebouw, hoe mooi ook.

Dat is misschien wel de belangrijkste boodschap van vandaag. Het is een boodschap in de vragende vorm: zijn we ons bewust een tempel van God te zijn. Stralen we Gods goedheid uit. En bovenal is de vraag: bezitten we een zelfreinigend vermogen? In haar liturgie laat de kerk dat wel zien. Ze is zich bewust is van haar zondigheid en gebrokenheid. Alle vieringen beginnen met een gebed om vergeving. Vraag is wel: hoe oprecht zijn die woorden, als we die tot de onze maken? Handelen wij ook daarnaar? Het antwoord is eenvoudig te geven. Laten we naar onszelf kijken. Mooie woorden hebben we genoeg maar wat dóen we. Zijn we ons bewust dat wij de tempel van God zijn. Dat die tempel heilig is. Het woord heilig betekent niet anders dan heel. Eenheid, heelheid is het kenmerk van de christen, die het teken van de tempelreiniging verstaat.

(857 woorden)

DE VOORBEDE

Priester:

Laten we op deze dag waarop we de verbondenheid van de plaatselijke kerken met de wereld-kerk vieren, bidden

1. We vragen dat het water van de doopgenade ook in onze dagen rijk zal stromen en vruchtbaarheid zal geven en heiligheid. Dat het water dat stroomt uit de ene, heilige kerk, die wij zijn, het water van de Noordzee zo gezond maakt als het water van de Zoutzee.

Laat ons bidden.

2. Laten we ook bidden dat in ons land de christenen, die door de doop geroepen zijn om één kerkfamilie te vormen, elkaar bemoedigen op de weg naar eenheid. Dat zij door hun verbondenheid te vieren en trouw naar Jezus' evangelie te leven werken aan gerechtigheid en vrede.

Laat ons bidden.

3: Week 46: 09 - 15 november.

Met de andere kerken bidden we deze week voor de **Republiek Congo (Congo Brazaville), Gabon, Sao Tomé en Príncipe:**

Laten we bidden dat deze landen waarvan de bevolking in grote meerderheid christen is, zich in alle rust kunnen ontwikkelen. Dat de tegenstellingen die er zijn zullen afnemen en dat de kerken in staat zijn om de belangrijke plaats die ze innemen in de samenleving te gebruiken bij de ontwikkeling van deze landen.

Laat ons bidden

4. Laten we bidden voor de Raad van Kerken in ons land. Dat zij niet moe wordt om van het evangelie te getuigen in de samenleving en dat ze de kerken aan blijft sporen de oecumene voorrang te geven in hun beleid. Dat de door Christus beloofde eenheid eens werkelijkheid zal worden.

Laat ons bidden.

5. Laten we tenslotte bidden voor onze eigen kerkgemeenschap, voor hen die aan huis gebonden zijn en niet met ons mee kunnen vieren....

Met hen die ons gebed gevraagd hebben bidden we voor

Hier worden de intenties genoemd van hen die de gemeenschap gevraagd hebben daarvoor te bidden.....

Dat allen steun en rust vinden op het fundament dat er al ligt: Jezus Christus.

Laat ons bidden.